

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КЛІНІЧНОЇ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ

Матеріали 86-ї підсумкової конференції науковців
Буковинського державного медичного університету

Чернівці, БДМУ
2005

В.П. Пішак, І.Й.Сидорчук, М.Ю.Коломоець НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У 2004 РОЦІ	3
---	---

КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА

М.А.Карлійчук ЛОВАСТАТИН У КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ДІАБЕТИЧНОГО МАКУЛЯРНОГО НАБРЯКУ, ЗУМОВЛЕНОГО ЗАДНІМ ВІДЩАРУВАННЯМ СКЛИСТОГО ТІЛА	11
М.М. Кузьмін, Б.І. Квасницький, В.С. Самараш, О.Л. Присяжнюк КЛІНІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТУ „ПРОТЕФЛАЗИД” У КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ВПЕРШЕ ДІАГНОСТОВАНИХ ХВОРИХ НА ДЕСТРУКТИВНИЙ ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ.....	14
О.П.Кучук, Г.Д.Ловля ДІАБЕТИЧНА РЕТИНОПАТІЯ: ОФТАЛЬМОСКОПІЧНІ ПРОЯВИ ТА КЛАСИФІКАЦІЙНІ СХЕМИ	18
О.В.Мироник, О.М.Давиденко, Г.І.Печенюк, В.В.Печенюк КЛІНІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕОСОРБЛАКТУ В КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА ГОСТРИЙ ГЕПАТИТ А	23
О.В.Пішак, Г.І.Арич ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СТАНДАРТНИХ ТЕРАПЕВТИЧНИХ СХЕМ У ХВОРИХ НА ПОДАГРУ В ДОБОВОМУ АСПЕКТІ	26
І.А.Плеш, А.М.Троян, В.І.Каленюк ІОНОРЕГУЛЮВАЛЬНА ФУНКЦІЯ НИРОК У ХВОРИХ НА ЕСЕНЦІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ ІІ СТАДІЇ З РІЗНИМ ЦИРКАДАННИМ РИТМОМ АРТЕРІАЛЬНОГО ТИСКУ	30
О.С.Полянська РЕАБІЛІТАЦІЯ ЯК ОСНОВА СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ.....	34
О.С. Полянська, Т.М. Амеліна, Н.М. Зюлковська ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ У ПОЄДНАННІ З ХРОНІЧНИМ БРОНХІТОМ.....	37
О.С. Полянська, Т.В.Куртян МАЛАТ ЦИТРУЛІНУ ТА ВЕГЕТАТИВНА ДИСФУНКЦІЯ.....	42
І.Ю.Полянський ХІРУРГІЧНА ТАКТИКА ПРИ ГОСТРОМУ ПЕРИТОНІТІ.....	49

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У 2004 РОЦІ

В.П.Пішак, І.Й.Сидорчук, М.Ю.Коломоєць

У жовтні 2004 року університет відсвяткував своє 60-річчя Чернівецького періоду становлення та розвитку У ювілейному виданні “Буковинська державна медична академія: становлення, здобутки, перспективи розвитку” [3] викладені основні відомості про вищий навчальний медичний заклад на Буковині, надбання великого загалу вчених за цей період. Тому 2004 рік для співробітників тоді ще Буковинської медакадемії був особливим.

У 2004 році в університеті виконувалось 38 тем науково-дослідних робіт, із них 9 підлягали завершенню.

За пріоритетним фінансуванням МОЗ України виконувалося 2 теми наукових досліджень, одна із яких має прикладне значення, інша – фундаментальне.

Плани науково-дослідних робіт колективом університету повністю виконані. Завершені у 2004 році 9 тем прийняті в установленому порядку Вченою радою університету, а перехідні – на засіданнях колективів відповідних кафедр та наукової комісії університету. За матеріалами виконаних та перехідних науково-дослідних робіт опубліковано 993 журнальних статей та 806 тез і матеріалів Міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференцій. Продовжувалася робота з видання монографій, збірників наукових праць, підручників, навчальних посібників та інших видань. Якісні показники наукових та науково-методичних видань у 2004 році наведені у таблиці 1.

Важливою ланкою наукової діяльності є інноваційна робота та її оприлюднення [4]. Серед завершених 9 комплексних науково-дослідних робіт 7 є патентоспроможними, за матеріалами яких одержано від Державного департаменту інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки (МОН) України 12 деклараційних патентів.

У 2004 році в університеті розроблено і подано до Державного реєстру галузевих нововведень 18 нововведень і опубліковано у реєстрі 12. Співробітниками університету підготовлено та направлено до Державного департаменту інтелектуальної власності МОН України 4 заявки на патенти та 69 матеріалів на одержання деклараційних патентів. За цей період отримано від згаданого департаменту 4 патенти, 57 деклараційних патентів та 12 позитивних рішень на заявки про винаходи.

Таблиця 1

Наукові та науково-методичні видання професорсько-викладацького персоналу університету у 2004 році

Вид видання	2004 рік	2003 рік	Темп росту
Монографії	21	21	-
Збірники наукових праць	6	5	+20,0%
Навчальні посібники	31	36	-16,1%
Підручники	5	4	+25,0%
Брошури	2	-	-
Журнальні статті	993	573	+73,8%
Тези і матеріали конференцій	806	637	+26,5%
Опубліковано за кордоном: - журнальних статей	26	11	у 2,4 рази
- тез і матеріалів конгресів	103	74	+39,2%

Бюро раціоналізаторів та винахідників університету видало у 2004 році співробітникам 111 посвідчень на раціоналізаторські пропозиції з різних галузей медицини.

Винахід “Спосіб лікування післятравматичного запалення в офтальмології” (Пенішкевич Я.І., Карлійчук М.А., Пінчук С.В.) зайняв 1 місце на Всесвітньому конкурсі “Винахід року” та отримав Золоту медаль Всесвітньої організації інтелектуальної власності (Швейцарія).

Професорсько-викладацький персонал, аспіранти, магістранти та клінічні ординатори університету опублікували 1942 наукові роботи, що у середньому складає 4,6 праці на одного співробітника. Вище середнього показника опублікували співробітники кафедри онкології, променевої діагностики та променевої терапії (по

10,6 праць), сімейної медицини (10,5), клінічної імунології, алергології та ендокринології (8,5), загальної хірургії (7,6), медичної біології, генетики та гістології (7,5), патологічної анатомії та судової медицини (7,2), кардіології та функціональної діагностики (7,1), госпітальної педіатрії та дитячих інфекційних хвороб (7,0) та інші.

Упродовж 2004 року 26 співробітників університету опублікували більше 20 наукових праць: О.П.Пересунько (60), В.П.Пішак (52), Л.П.Сидорчук (49), Р.І.Сидорчук (45), І.Й.Сидорчук (43), Р.В.Сенютович (40), О.М.Юзько (39), М.Ю.Коломоець (35), О.І.Денисенко (34), Ю.Є.Роговий (33), І.Ф.Мешишен (32), О.В.Кравченко (31), С.Ю.Кравчук (30), Ю.М.Нечитайло (30), О.С.Полянська (28), Ю.Т.Ахтемічук (25), С.В.Білецький (24), І.С.Давиденко (24), Е.В.Олійник (23), В.Н.Унгурян, В.К.Тащук і Ф.Г.Кулачек (по 23 праці), І.Ю.Олійник (22), О.І.Волошин (22), О.А.Карлійчук (21), К.М.Хлус (21). Упродовж 2004 року 147 співробітників опублікували від 1 до 11 одноосібних наукових праць, але 218 співробітників не опублікували жодної самостійної роботи впродовж року.

Важливим у науковій діяльності є оприлюднення основних наукових положень результатів проведених досліджень на наукових форумах різного рівня. Саме у виступах на конгресах та конференціях міститься новітня інформація, яка не публікувалася раніше. Вона прискорює відбір необхідної інформації для визначення новітньої мети і завдань подальших досліджень.

Упродовж 2004 року 36 співробітників брали участь у роботі Світових та Європейських конгресів, які проводилися у Франції (м. Париж), Великій Британії (Шотландії, м. Едінбург), Австрії (м. Іннсбрук), Чехії (м. Прага), США (м. Нью – Йорк), Росії (м. Москва і м. Санкт-Петербург), Armenії (м. Єреван), Польщі (м. Гданськ), Молдови (м. Кишинів), Швеції (м. Енгельхольм), Словаччині (м. Пряшів) та інших країнах. На Міжнародних конференціях, що проходили в Україні, брали участь 210 викладачів університету, у Всеукраїнських форумах взяли участь 288 науковців університету.

Вчені університету за конкурсних умов у 2004 році виграли 12 грантів на участь у Європейських конгресах (XIV-му Конгресі Європейської асоціації з артеріальної гіпертензії – 3 гранти, Міжнародному конгресі Європейської асоціації з медичної освіти – 3 гранти, XVIII-му Конгресі Європейського товариства судинної та серце-

во-судинної хірургії – 2 гранти, XII-му об'єднаному Європейському гастроентерологічному тижні – 3 гранти, 19-й щорічній науковій конференції Американського товариства з гіпертонії – 1 грант) на загальну суму 6372 євро.

Зростанню презентацій наукових доповідей співробітниками університету сприяло проведення конгресу, з'їздів та конференцій у 2004 році на базі університету та Управління охорони здоров'я Чернівецької обласної державної адміністрації. Упродовж цього періоду на базі університету організовані та проведені наступні наукові форуми:

26-29 серпня 2004 року	Ювілейний X конгрес Світової Федерації Українських Лікарських Товариств. У конгресі брали участь 503 делегати із України та 13 зарубіжних країн (США, Канада, Росії, Німеччини, Польщі та інші).
26-28 травня 2004 року	IV Конгрес патофізіологів України з Міжнародною участю на тему: "Фундаментальні аспекти сучасної медицини", в якому взяли участь 217 делегатів із України та зарубіжних країн (Росії, Молдови, Білорусі, Литви, Латвії, Польщі та Казахстану).
15-16 квітня 2004 року	Всеукраїнська науково-практична конференція "Актуальні питання променевої діагностики і лікування онкологічних захворювань". У конференції брали участь делегати із України, Росії, Молдови.
21-22 квітня 2004 року	Всеукраїнська науково-практична конференція на тему: "Особливості бронхіальної астми в дітей раннього віку (проблеми супутньої патології)", в якій брали участь делегати із України та Росії.
30 вересня – 1 жовтня 2004 року	Міжнародна науково-практична конференція: "Здорова дитина: Здоровій дитині – здорове середовище". В конференції брали участь вчені із України, Швейцарії, Польщі та Росії.
07-08 жовтня 2004 року	Міжнародна науково-практична конференція "Актуальні питання тиреїдології". У конференції брали участь делегати із України, Росії, Молдови та Румунії.
16-18 жовтня 2004 року	Всеукраїнська науково-практична конференція "Проблеми діагностики, профілактики та лікування екзогенних та ендогенних інтоксикацій". В роботі конференції брали участь вчені із України та Росії (2 делегати).

20-22 жовтня 2004 року	Всеукраїнська науково-практична конференція “Актуальні проблеми морфологічної діагностики хвороб плода і дитини”.
11-13 жовтня 2004 року	Всеукраїнська науково-практична конференція “Актуальні питання клінічної анатомії та оперативної хірургії”.
23-25 жовтня 2004 року	Ювілейна науково-практична конференція “Актуальні питання клінічної та експериментальної медицини”, присвячена 60-річчю Буковинської державної медичної академії.
07-08 вересня 2004 року	Науково-практична конференція на тему: “Сучасні питання кардіології”, присвячена 80-річчю професора-кардіолога І.К.Владковського.
17-18 листопада 2004 року	Всеукраїнська науково-практична конференція “Сучасні аспекти фіто- та фізіотерапії в нефрології”.
10-11 вересня 2004 року	Міжнародний науково-практичний семінар на тему: “Нові можливості в лікуванні ортопедичних захворювань”. У семінарі брали участь травматологи із України, Швейцарії, Німеччини, Швеції та Австрії.
24-26 березня 2004 року	78-а Всеукраїнська підсумкова наукова конференція студентів і молодих вчених з Міжнародною участю. В роботі конференції брали участь студенти та молоді вчені України та Білорусі.
16-23 лютого 2004 року	85-та Підсумкова наукова конференція, присвячена 60-річчю Буковинської державної медичної академії

Перераховане вище засвідчує про те, що потужний науковий потенціал університету (50 докторів та 297 кандидатів наук) працює на передньому краї Вітчизняної та Світової науки [1, 2].

За планом 2004 року підлягали завершенню 2 докторські та 24 кандидатських дисертації. Апробовано 3 докторських та 27 кандидатських дисертацій. Подано до захисту 3 докторських та 32 кандидатських дисертацій. Захищено 3 докторських та 32 кандидатських дисертацій. Затверджено 2 докторські та 31 кандидатська дисертація. Знаходяться у спеціалізованих вчених радах 26 докторських та кандидатських дисертацій.

Інтенсивна науково-дослідна робота стає науковим супроводом лікувального та навчального процесу університету.

Спільна з Управлінням охорони здоров'я обласної держадміністрації робота співробітників клінічних кафедр Буковинського дер-

жавного медичного університету у звітному періоді була спрямована на виконання основних медичних положень Міжгалузевої комплексної програми “Здоров’я нації” на 2002-2011 роки, яка затверджена Постановою Кабінету Міністрів України 14 січня 2002 року (протокол №14). Цей документ вперше утвердив стратегію розвитку медичної сфери взагалі і практичної охорони здоров’я зокрема.

Слід зауважити, що Україна, займаючи в світі 111 місце за питомими витратами (на одну людину) на охорону здоров’я, за інтегральним критерієм ВООЗ – “Досягнення мети охорони здоров’я” все ж таки знаходиться на 60-му місці у світі. Це свідчить про те, що наявні матеріальні ресурси охорони здоров’я використовуються з максимально можливою ефективністю, а медичні кадри галузі працюють ініціативно, висококваліфіковано, наполегливо та сумлінно. В цьому процесі активну участь беруть співробітники клінічних кафедр університету.

Науковці університету спільно з провідними спеціалістами управління охорони здоров’я беруть активну участь у виконанні державних програм:

- “Діти України” – кафедри пропедевтики дитячих хвороб, факультетської педіатрії та медичної генетики, госпітальної педіатрії та дитячих інфекційних хвороб, дитячої хірургії та стоматології;
- “Здоров’я літніх людей” – кафедри терапевтичного та хірургічного профілей;
- “Планування сім’ї” – кафедри акушерства та гінекології з їх курсами, педіатричні та інші кафедри;
- “Цукровий діабет” – кафедра клінічної імунології, алергології та ендокринології;
- Національна програма щодо профілактики туберкульозу та захисту населення від ВІЛ-інфекції та СНІДу – кафедри шкірно-венеричних хвороб і туберкульозу та кафедра інфекційних хвороб.

На виконання цих програмних документів була націлена робота професорсько-викладацького складу та співробітників університету, особливе навантаження виконували співробітники всіх клінічних кафедр.

Коллективами кафедр у 2004 році проведено 246435 консультацій, із них: у базовій установі проведена 166091 консультація, у позабазових лікувальних установах – 21630 консультацій, у поліклініках – 32236 консультацій.

Ректорат надає важливе значення роботі співробітників клінічних кафедр у районах області – у наданні медичної допомоги сільському населенню області. Впродовж 2004 року співробітники клінічних кафедр здійснили 816 виїздів у райони області, де надали відповідну консультативну та лікувально-діагностичну допомогу (26415 консультацій у районах області). Загалом колективи клінічних кафедр здійснили 119465 консультацій сільського населення Чернівецької області.

Важливий внесок у поліпшення медичної допомоги населенню міста та області роблять кафедри хірургічного профілю. Щорічно лікується хірургами більше 10000 пацієнтів. Співробітники клінічних кафедр, де проводяться оперативні втручання, виконали у 2004 році 12566 оперативних втручань (операції, асистенції).

Порівняльні показники лікувально-діагностичної роботи клінічних кафедр наведені у таблиці 2.

Таблиця 2

**Лікувально-діагностична робота клінічних кафедр
у 2004 році**

	Показник	На одного клініциста у 2004 р.	На одного клініциста у 2003 р.	Ріст (%)
Всього консультацій	246435	944,2	782,9	20,60
У базових установах	166091	636,4	573,0	11,06
У поліклініках	32236	123,5	113,8	8,52
У позабазових установах	21630	82,9	60,6	36,80
У районах області	26415	101,2	29,6	у 3,4 раза
Операційні втручання (операції + асистенції)	12566	114,2	92,3	23,73
Консультації міського населення	126970	486,5	459,8	5,81
Консультації сільського населення	119465	457,7	390,8	17,12

Потужний науково-педагогічний колектив, лікарі клінічних кафедр інтенсивно працюють над постійним удосконаленням наукової та навчально-методичної роботи, лікувальним процесом, створюючи надійний науковий супровід діагностично-лікувального процесу в місті та області.

Література. 1. Ковтун Г. Що роботи з фундаментальною наукою? // Вісн. НАН України. – 2005. – №4. – С. 34-36. 2. Пішак В. П., Коломоець М. Ю., Сидорчук І. Й. Наукові здобутки та науково-педагогічний потенціал Буковинської державної медичної академії // Бук. мед. вісник. – 2004. – №8, ювілейний випуск. – С. 5-19. 3. Пішак В. П., Коломоець М. Ю., Сидорчук І. Й. та ін. Буковинська державна медична академія: становлення, здобутки, перспективи розвитку – Чернівці: БДМА. – 2004. – 228 с. 4. Семиноженко В. П. Інтелектуальна економіка: майбутнє України // Проблеми науки. – 2001. – №6. – С. 2-6.